REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Dumînecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 coróne. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 84. Brașov, Sâmbătă 13 (26) Aprilie. 1902.

Babilon'a cresce.

Intr'o parte a foilor nóstre se continuă discusiunea asupra unei întrebări, care nu este la ordinea dilei, ba e lipsită de orī-ce actualitate și care n'are nicī un înțeles și nicī nu póte duce la nicī un scop în împrejurările de adī. Voim sĕ vorbim adecă de sforțările, ce le fac unii meșteri-strică dintre „politicianii“ noștri de moda nouă spre a convinge publicul cetitor al acelor diare, în care debutéză cu ideile lor „salvatóre“, că acum Românii noștri n'ar avé altă trébă mai bună decât sĕ-șī revisuéscă programul național.

Babilonia cresce, limbele se încurcă tot mai tare.

Din corul disonant n'au putut lipsi firesce nicī confrații dela „Telegraful Român“. Ei sunt mândri pe aceea, că au moștenit așa dicĕnd dreptul de a fi contrarii „pasivitățiī“. Și acum așa-i vorba, că tóte ar merge pe pielea bietei „pasivitățī“ și că numai pentru a-o stîrpi pe acésta s'ar cere sĕ se 'ntórcă cu fundul în sus și partid și program și nu numai atât, ci sĕ fie chiar rebotezate și ciuntite.

Tot-déuna se găsesce câte un pretext, când cineva vré sĕ divorțeze și pe cât am putut noi cu mintea nóstră înțelege, cam așa ceva sbĕrnăe prin creerii celor ce vor sĕ aibă cu orī ce preț schimbărī esențiale „în politica nóstră“.

Lozinca e dér *divorçons* și se tratéză cu totul de alta decât de „pasivitate“. Cei ce se avêntă a ridica sulițile și lăncile în contra ei și așa o fac numai pentru ochii lumei, ca sĕ le admire eroismul, căcī pe altă parte ei înșiși o spun și strigă în tóte părțile, că nimenī dér nimenī nu are habar de acéstă „pasivitate“, că ea e numai „pe hârtiă“.

Ce lipsă ar fi dér de atâta eșofare pentru a-o delătura? Alta trebue sĕ fie ținta. Unii o numesce „acomodare“, alții iī dic „oportunitate“, ér alții „eșire din impas“ și „formarea de nou a partidului național“.

In fond, décă vei căuta mai de aprópe nu se tratéză nicī la unii, nicī la alții, decât de închinarea stégului și de vre o „împăciuire“ șubredă ca sĕ-o pótă duce mai lesne, „luptătorilor“ sĕ li-se deschidă „cariere“ nouĕ, ér partidului „libertate de acțiune“.

De-odată s'a pomenit și „Telegraful Român“ în vĕltórea „revisuirei programului“, deși după propria-i mărturisire până mai erī nu se gândea la ea. A venit însĕ scrisórea cu pricina a d-lui Dr. Ioan Mihu și atuncī „Telegrafiștii“ noștri și-au adus aminte, că paternitatea ideii acestui reformist național este a lor. Nimic mai natural, decât ca sĕ o îmbrățișeze, după-ce a fost resuscitată de către stegarul tinerimei din Orĕștie.

Se pare însĕ, că „Telegraful Român“ ia lucrul fórte în serios, căcī mai dilele trecute scriea: „...E firma nóstră convingere, că revisuirea programului național *se va face*“...

Mĕi! mĕi! Cumplită mai este convingerea confraților dela fóia sibiiană, așa de cumplită, încât au uitat ceea-ce au susținut mai 'nainte, că adecă așa ceva nu s'ar puté întêmpla decât cu învoirea întregului partid național, într'o conferență, care sĕ fie *adevĕrata* espresiune a voinței sale.

Numai înainte c'o lună „Telegraful Român“ față cu propunerea făcută de noua fóie din Orăștie, ca fruntașii poporului român sĕ se adune și sĕ refacă partidul nostru național într'un partid „poporal“ séu „progresist“, pusese întrebarea: „décă se vor și întruni în adevĕr fruntașī ai poporului român în scopul propus, dela cine au ei mandat pentru a face ceva în politica românéscă, fie în direcția vechiă séu într'o direcția nouă? Cine ia însărcinat sĕ croéscă noua direcție pe séma poporului român din patria acésta?“

Aceeașī întrebare are loc, credem, încă cu mai multă îndreptățire față cu idea de „revisuire a programului“.

Intr'aceea s'au ivit douĕ vocī, una competentă în „Telegr. Rom.“ și alta mai puțin competentă în „Libertatea“, care țes mai departe firul. Cum au deslegat ele întrebarea de mai sus?

Reînoirea triplei alianțe. Se telegraféză din Viena, că punctațiunile, ce le-au discutat și primit *Bülow* și *Prinetti* și la carī a aderat și *Goluchowski*, sunt următórele:

1) Convențiile comerciale se vor prelungi până la finea anului 1904. Inoirea acésta se va face în tot anul, până când se vor fi încheiat nouĕle convențiunī.

2) Tratatele politice vor fi reînoite în textul original din 1880, așa-dér fără convenția militară și fără procesele verbale luate în periodul, ce a urmat acesteia.

In sensul acestei învoelī, anul curent nu vor urma negocierī pentru reînoirea convențiilor comerciale, ci se va aștepta timpul mai priincios pentru acésta. Se va face însĕ o *învoială deosebită*, care sĕ garanteze inoirea an de an a tractatelor de comerciŭ.

In cursul verei contele *Goluchovski* se va întêlni probabil în Veneția cu Prinetti, unde se vor sfătui asupra întrevederii celor trei monarchī ai statelor triplei alianțe.

Diarul lui Strossmayer despre afacerea San-Girolamo. Diarul oficios bisericesc al episcopului *Strossmayer* publică în numĕrul sĕu din urmă protestul adresat Papei de către archiepiscopul *Stadler* și adauge:

„La timpul sĕu vom spune părerea nóstră asupra faptului prin noi atât de trist. Acum mulțumim din inimă archiepiscopului Bosniei pentru apĕrarea bărbătéscă în numele nostru. El a vorbit franc și din inima tuturor Croaților cinstițī“.

Despre scólele secundare din Ardeal a scos de sub tipar dilele acestea o broșură d-l *Téglás* Gabor, director de șcólă reală. D-l Téglás laudă politica culturală a lui Wlassics față cu ținuturile locuite de naționalitățī, relevéză însĕ cu durere, că față cu cele 13 gimnasii săsescī și românescī, Maghiarii nu au destule gimnasii. Astfel citéză d-l Téglás comitatul Bistrița-Năsĕud, unde nu este nicī un gimnasiu maghiar (In schimb însĕ este unul la Deșiū 2 óre cu trenul dela Bistriță și Gherla $2^1/_4$ óre—Red.). Apoi i-ar mai trebui lui Teglas câte un gimnasiu în comit. Tîrnavei marī, în Abrud, Turda, Gy.-Szt.-Miclăus, Caransebeș și Petroșenī. — Multe durerī mai au domnii șoviniștī!

Francesii și Italienii. Președintele *Loubet* fù salutat dilele acestea de către liga italiano-francesă. Din incidentul acesta Loubet a declarat, că *amiciția color douĕ națiunī* îl umple de bucurie,' find-că îi zace mult la inimă *deplina concordie între națiunile surorī*. Loubet a dat espresie speranței, că pe viitor va fi esclusă orī-ce posibilitate de neînțelegerī între Italienī și Francesī.

„Corda Fratres“.

— Un comunicat. —

Fine.

Raportul diarelor maghiare mai dice:

„In ședința acésta Efisio Giglio Tos, care este filoromân (românbarát) *a contrabandat(!)* în ordinea de di propunerea: ca sĕ enunțe congresul cu privire la naționalități, că studenții naționalitățī sĕ pot înscrie după plac în orī-care secție și sĕ îndrume pe directorul secției italiene, ca sĕ lucreze și sĕ voteze în sensul acesta la adunarea generală din Budapesta. Ma-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Principele Castriota.

— Fine. —

In adevĕr, cum ne esplică el însușī, principele Castriota nu este un agent de insurecțiunī și de desordinī.

— Eu nu sunt, dice el, cavaler de aventurī. Nu vrĕu sĕ creez nicī o încurcătură nicī Turciei, nicī celorlalte puterī, carī au cădut de acord, pentru a asigura pacea în Balcanī. Insĕ cĕsul se apropie, când intervenția mea va deveni o necesitate, o garanție indispensabilă de securitate pentru Europa întrégă. Acésta au înțeles'o la Constantinopol, și în timpul din urmă m'au întrebat oficios, décă n'așī accepta, în numele sultanului, guvernamentul provinciilor Scutari, Ianina și Uskub. Am dat rĕspuns negativ, nu pentru că a-șī avé ambițiunī mai înalte, ci pentru că în postul, ce mi-s'a oferit, n'așī fi putut face Albaniei serviciile, de carī va avé nevoie în circumstanțele, ce se prepară.

— Și carī sunt acele circumstanțe, întrebai eu.

Macedonia este în flacărī. Pórta este somată a acorda acestei provincii constituțiunea autonomă stipulată prin tratate și de a esecuta angajamentele contractate față cu puterile. Ea nu va puté resista mult timp. Décă sultanul nu vré sĕ piérdă cu desĕvîrșire Macedonia, cum a perdut principatele Dunărene. cum a riscat sĕ piérdă Creta, va trebui sĕ-șī împlinéscă promisiunile.

Apoi, privesce harta Balcanilor. Macedonia autonomă este echivalentă cu autonomia forțată a Albaniei. Noi nu vom puté rĕmâne supușī prefecților Turciei, fiind isolațī de restul imperiului otoman. N'am avé comunicațiune directă cu Constantinopolul.

Liberarea Epirului, prin necesitate geografică, este strîns legată de aceea a Macedoniei.

Autonomia nóstră, ca și cea a Macedoniei, este o cestiune de dile, de sĕptĕmânī, de lunī póte; dér este un lucru sigur.

— Totușī, întrebai pe principe, naționalitatea albanesă este contestată. Grecia reclamă Epirul, ca o parte a moștenirei lui Alexandru cel Mare; Serbia revendică o parte a teritorului vostru, ca aparținĕnd vechei Serbii; Muntenegrul și panslaviștii vor a ve cuceri, ca Slavī, Austria ca estensiune a Bosniei și Herțegovinei. Italia ișī reamintesce, că porturile vóstre au aparținut Venețienilor. Cum sĕ vĕ degajațī de atâtea cucerirī și concurențe?

— Naționalitatea nóstră, rĕspunse principele cu energie, este așa de evidentă, așa de curată ca lumina sórelui. Rasa nóstră este cea mai veche în Europa. Albanesii erau stabilițī pe cósta de nord a Adriaticei. Noi suntem posteritatea directă a Pelasgilor. Limba nóstră, care n'are nicī un raport cu vr'o limbă europénă, este semnul integrității naționalității nóstre. Am fost supușī la dominațiunea grecéscă, bulgară, turcéscă: dér este un adevĕrat popor, o generósă națiune, pe care a liberat-o străbunul meu, Șcanderbeg, este un popor, care trăiesce și e tare, care de cincī veacurī ișī plânge libertatea și care este gata a-se scula întreg, *fără distincțiune de religie*, unit prin comunitatea sângelui și prin amintirile gloriei, pentru a-șī recuceri, nu dic numai independența, dér esistența sa.

Așa-dér, cum autonomia Albaniei va fi forțamente, în scurt timp, un fapt împlinit, acéstă națiune conscientă de rasa sa, de drepturile sale și de voința sa, nu va accepta alt șef, decât pe unul în vinele căruia curge sânge albanes. Ea nu va primi nicī Turc, nicī Austriac, nicī Montenegrin, nicī German, nicī Rus.

Am șansa de a fi născut într'o țéră, care nu pretinde nimica în Balcanī. Exilul a aruncat pe Ioan Castriota, fiul lui Șcanderbeg, în Spania. Eu represint așadér, în același timp cu dreptul principilor Albaniei, prin moștenirea străbunei mele, un fel de neutralitate. Décă așī fi născut Rus, German séu Italian, așī fi suspect. Eu aparțin întreg Albaniei și numai ei. M'am hotărît a accepta o misiune atât de grea, considerând, că nascerea mea spaniolă și serviciile, ce le-am făcut regelui Alfonse XII, nu pot sĕ tulbure nicī pe una dintre puterī, nicī un interes, ce ar rivalisa în Balcanī.

ghiarii au isbutit sĕ trântéscă acéstă propunere“.

Se póte?

Diarele italiene aduc însĕ și asupra acestui punct sciri contrare celor publicate în diarele unguresci. Anume:

„Corriere Friulano“, Gorizia 12 April 1902 scrie:

„Nazionalità“ al congresso degli studenti a Budapest. Una importante decisione e stata presa al congresso della unione universitaria „Corda Fratres“ a Roma. „Il presidente del Congresso, Iacchia, interogato sul voto che darà al Congresso di Budapest, riguardo all'iscrizione dei confederati se cioe i soci dovranno essere inscritti per nazionalità o per appartenenza ad un dato corpo politico, svolgendo le sue idee ritiene che, essendo la Federazione universale, non debba prender parte decisa per alcuna nazionalità. Contro questa opinione personale dello Iacchia, risolutamente si schiera Efisio Giglio Tos.

„Il Tos dice che, base della idea uniformatrice della „Corda Fratres“ deve essere il riconoscimento *dell'ideia della nazionalità* e invita quindi il Congresso a dare mandato al presidente, di votare a Budapest pel principio di nazionalità, proponendo in oltre che l'articolo 7 dello statuto federale sia mutato nel senso che ogni studente possa iscriversi alla sezione che preferisce.

„La discussione s'impegna vivace e la votazione approva il seguente ordine del giorno: „L'assembléa del I Congresso nazionale universitario della „Corda Fratres“ invita il suo vicepresidente nazionale a proporre la modificazione dell'art. 7 dello statuto nel seguente modo: ogni studente che ha diritto di iscriversi nella „Corda Fratres“ in conformità dello statuto può iscriversi nella sezione nazionale da lui preferita.

„In questa proposta sarà provocato un referendum da parte di tutti i confederati italiani. Non dubitiamo punto che esso lo approverà, affermando così il sacro principio della nazionalità: il quale non può suonare fomite d'odii come qualche mente piccina può insinuare, ma s'erge trionfante sur un principio“.

Din Istria întristată sĕ ne transpunem acum pe malurile frumósei Sicilie. *„L'ora“* din Palermo (13–14 April 1902) scrie:

„La chiusura del Congresso nazionale della Corda Fratres .....i Federati venuti al Congresso vollero conoscere quale sarà il voto del loro vicepresidente al Congresso di Budapest, dove si dovrà dare un assetto definitivo allo statuto della Federazione.

„Ma poichè il vice-presidente, per non dispiacere il presidente Ludwig, ungherese, cercavaron arte macchiavellica, di sfuggire all'interrogazione, i congressisti, forti nel loro diritto, che il vice-presidente deve a quel congresso portare, non il suo ma il parere della maggioranza dei federati, votarono che ogni federato può iscriversi a quella sezione che preferisce.

„Allora il vice-presidente, col pretesto che al Congresso non erano presenti tutti i federati, chiese il Referendum— Referendum che fu accettato, perchè i presenti eran sicuri che la maggioranza dei federati non permetterà mai che delle persone più o meno influenti și possano servire della loro federazione, per reprimere le legittime aspirazioni nazionali dei popoli“.

Diarele maghiare mai spun, că în ședința întâia s'a enunțat în înțelesul statutelor și în urma intervențiunei energice a lui Szemenyei, că óspeții înafară de cuvêntările de bineventare nu au drept de-a vorbi. E caracteristic, că doctorul Szemenyei pe lângă tóte dispositiunile statutelor, a aflat de necesară o intrepunere energică. Noi credem, că asupra acestui punct nu putea sĕ esiste nicĭ cea mai mica îndoială. Cine are puțină orientare în cestiunĭ de constituționalism și parlamentarism, va sci, că în acéstă cestiune este o practică fixată nu de ierĭ de alaltă-erĭ, ci de mii de anĭ, de când numai ómenii s'au îndeletnicit cu forme constituționale și parlamentare. Noi credem, că ceea-ce a pretins d-l Szemenyei, trebue sĕ fie pentru orĭ-care laic un lucru așa de sine înțeles, ca și acela de esemplu, că de câte orĭ d-l Szemenyei intră în localul congresului din Roma, d-sa întră pe ușe.

Lăsăm după acestea în socotéla d-lui Szemenyei, întrucât energia d-sale a fost necesară și cu tact.

Incolo raporturile maghiare nu prea conțin alte afirmărĭ positive. Numai detractiunĭ, că lucrul cutare nu a fost așa, ba că a fost altfel etc. Astfel: detracțiunile privitóre la dimensiunile solemnităţii predării drapelului oferit de studenții românĭ Italienilor.

Dér totușĭ. Mai e o afirmațiune positivă în rêndurile din urmă ale raportului unguresc, aceea despre drapelul oferit Maghiarilor de d-l Basso, medicul lui Kossuth.

Noi credem, că doctorul Basso, în urma contactului, ce a avut cu Kossuth și cu emigranții maghiarĭ, este un amic și admirator al Maghiarilor. Dér décă am avé înclinarea spre detracțiune, pe care o au colegii noștri maghiari, noi am observa în același timp, că doctorul Basso și-a primit ca medic onorariele sale și că ar fi cam greu sĕ cântărescĭ, întru cât amiciția d-sale pentru Ungurĭ este influințată prin suvenirile contactului cu emigranții și întru cât prin recunoscința pentru monetele, carĭ i-s'au versat în pungă. Noi am mai observa, că drapelul acesta sĕ presintă ca un act de consolare pentru studenții maghiarĭ, pe care doctorul Basso îl va fi aflat de necesar póte chiar sub impresiunea manifestațiunilor făcute delegaților românĭ.

Rĕmâne apoi în unele momente o cestiune de apreciare și o muncă de perspicacitate, încercarea de-a hotărî câțĭ dramĭ de simpatie li-s'au arătat Maghiarilor și câțĭ Românilor?

Noi înțelegem, că presentându-se ca óspețĭ într'o țéră civilisată, Maghiarii încă au trebuit sĕ fie primițĭ cu curtoasie, precum au și fost. Și noi nu vom încerca sĕ detractăm afabilitatea, ce li-se va fi manifestat. Acésta tot atât de puțin, precum nu voim, ca publicul nostru sĕ fie mistificat asupra simpatiilor, ce ni-s'au dovedit nouĕ, și pe carĭ noi avem motive și drept ca sĕ le mărturisim cu mângăiere și mândrie.

Dér putem sĕ completăm și noi cu ceva raportul diarelor maghiare. Décă diarele italiene au descris totul în mod opus raportului dat de delegații maghiari, au făcut'o de bună sémă numai pentru de-a arăta prin acésta *solidaritatea* și *simpatia, care la Roma s'a afirmat de nou între Italienĭ și Maghiarĭ?* Și décă în congresul din Roma au rĕsunat *„Evviva Transilvania“, nu mai încape îndoială, că acésta încă s'a făcut tot numai pentru de-a face plăcere Maghiarilor?*

Și în fine, décă revistele ilustrate din Italia, precum „L'Illustrazione italiana“ și „La Domenica del Corriere“ aduc tablourĭ despre delegațiunea română, o fac acésta tot numai de dragul maghiarilor?

Mai observăm numai, că întârdiarea, cu care s'a publicat raportul unguresc încă e un argument slab pentru triumful Maghiarilor. Iţĭ vine sĕ credĭ, că delegații maghiarĭ au injghebat acest raport numai după solicitările unor persóne din diaristica orĭ publicul lor, carĭ solicitărĭ pot fórte bine sĕ fi fost provocate de raporturile publicate în diarele românescĭ.

După acestea Vĕ rog, D-le Redactor, sĕ primițĭ asigurarea distinsei stime, cu care semnez.

Viena, 22 Aprilie n. 1902.

Lucian Bolcaș.

Décă poporul albanez este reservat altor destinurĭ, singurul care ar fi posibil, este autonomia. Un jug strĕin i-ar fi de-o miie de orĭ mai insuportabil, decât dominațiunea otomană. De alt-fel, politica de împărțire, și-a făcut timpul.

In sfîrșit, adaogă principele, eu am ocupat destule funcțiunĭ diplomatice. Pe mine mĕ cunosc bărbații de stat, carĭ guvernéză Europa. Sciu, că nu-mĭ voiŭ puté împlini mandatul, care îmĭ este asignat, fără a fi recurs la tradițiunile carierei mele.

Am încredere în Dumnedeu și în drepturile poporului, care a făcut apel la mine.

(Se scie din istorie, că Gheorge Castriota a fost un renumit erou albanes în secolul XV. S'a născut la 1403. In etate de 20 anĭ fù trimis ostatec la sultanul Murad, unde trecù la mohamedanĭ. Pentru vitejia sa i-se dădù la 1433 un sangiac și titlul de principe (Iskanderbeg—principele Alexandru). La 1442 i-se luà principatul. La 1444 se puse în fruntea insurgenților albanesĭ și la 1461 îșĭ redobîndi principatul dela Mohamed II. Skanderbeg muri la 1468).

Trad. de *O....*

Președintele Republicei francese va merge în 15 Maiŭ n. la Brest și deja în acea di se va imbarca pentru călĕtoria în Rusia. *Loubet* va fi însoțit de ministrul de esterne *Delcassé* și de mai mulțĭ funcționarĭ superiorĭ din ministeriu. Ordinul Țarului, conform căruia o escadră ruséscă sĕ iese înaintea lui Loubet, a făcut cea mai bună impresie în Francia.

Calamitate.

Scirĭ triste sosesc din tóte părțile țĕrii. Ele semnaléză brumă și înghețurĭ, carĭ au nimicit aprópe total speranțele mai ales ale acelor locuitorĭ, carĭ se ocupă și trăiesc din pomărit, vierit și legumărit.

De-ocamdată nu se póte stabili, décă înghețul, ce a fost în nóptea de Sângeorgiul gregorian, a făcut pagube și în sĕmĕnăturĭ. La tótă întêmplarea însĕ temperatura, ce am avut'o de câte-va dile încóce până adĭ, n'a putut sĕ fie decât păgubitóre sĕmĕnăturilor mai delicate.

In Brașov și împrejurime alaltăerĭ a cădut zăpadă ca iérna. O nópte mai înainte temperatura căduse așa de tare, în cât înghețase. A nins de asemenea pe la Abrud, Bistrița și alte părțĭ. In ținutul Turdei a fost alaltăerĭ o mare furtună, după care urmà un frig fórte simțit. Temperatură fórte scădută se semnaléză de asemenea din Arad, Bihor, Ciongrad, Cașovia Kezdi-Oșorheiŭ, Lugoș, Maramureș, Alba-inferióră, Sighișóra, Sătmar, Vesprim, Vêrșeț, Zelau, Zenta și aprópe din tóte părțile țĕrii.

Décă ne gândim, că pomăritul este adĭ un ram fórte însemnat de câștig, așa încât populația din multe ținuturĭ numai din pomărit se susține, tot asemenea și legumăritul și vieritul, ușor ne putem esplica tristeța, ce va fi cuprins inimile celor isbițĭ de calamitatea amintită.

De pretutindenĭ se aud țipete de desperare în urma negrei miserii, ce bântue populația dela țéră. Ómenii emigréză în massă, căcĭ în „Hungaria felix“ nu-șĭ mai pot tîrî esistența de pe o di pe alta. In asemenĭ împrejurărĭ, plăgĭ ca cele ce au venit dilele trecute asupra țĕrii, și pierderile colosale, ce se ivesc pe urma lor, pot sĕ devină estrem de critice.

SCIRILE DILEI.

— 12 (25) Aprilie.

Un esamen cu distincțiune. Aflăm cu plăcere, că d-l profesor *Nicolae Sulică* dela gimnasiul român din Brașov, a făcut erĭ în 24 Aprile n. esamenul profesoral (censura) obținênd nota *„cu distincțiune“*. — Felicităm din inimă pe distinsul profesor, care deși fórte tînĕr, și-a creat o reputație din cele mai frumóse prin scrierile sale bine apreciate de ómenii competențĭ și gustate de publicul cetitor.

Mórtea principelui Porcia. Se scrie din Klagenfurt, că în diua de 23 Aprilie a repausat la moșia sa din Spittal principele Ludovic Porcia, locuitor în Budapesta. Diarul „M-g“ adaogă la acéstă scire următórele: „Repausatul era descendent al unei familii italiene, care purta titlul de conte și a imigrat deja de mult în Ungaria. S'a născut în comitatul Bihorului, unde a purtat funcțiunea de solgăbirĕu. Mai târdiu fù numit comisar al guvernului la băile herculane și pe urmă funcționar la secțiunea de comptabilitate a ministerului de agricultură. Inainte de asta cu câțĭ-va anĭ a deschis proces, pentru a fi recunoscut moștenitor al majoratului din Spittal (Carinthia), care se afla în proprietatea principelui Ferdinando *Porcia.* Procesul era întemeiat pe motivul, că principele Ferdinando a divorțat de nevastă și trecênd la religia unitară, s'a căsătorit a doua-óră cu o *fată de jidov*, din Buda-veche. Advocatul lui Porcia *Dr. Tetétleni*, a cerut adjudecarea majoratului *propter apostasiam a fide catholica.* Tot pe acest motiv a deschis proces și un alt conte Porcia din Italia. Advocatul însĕ cercetând prin archivele Italiei, a găsit acte, prin carĭ se dovedia, că majoratul are caracter de *primogenitură*, care se revine ramurei mai vechĭ a familiei, căreia aparținea repausatul. Argumentația acésta a fost admisă de consiliul de fideicomise, convocat de tribunalul din Klagenfurt, așa că după mórtea principelui Ferdinand, titlul de principe și domeniul din Spittal (27.000 hectare) au fost moștenite de contele Ludovic Porcia. Repausatul avea doi fii: principele Aladar, fost funcționar de vamă și Ludovic, oficer de husarĭ.—Din parte-ne adaogem, că repausatul a funcționat ca solgăbirĕu prin anii șépte-decĭ în *Beiuș* și mama lui era *Româncă.* Principele Aladar a făcut esamene la gimnasiul român din Beiuș.

A treia universitate. De mult se vorbesce despre înființarea unei a treia universitățĭ unguresci. Orașele Timișóra, Pojun, Cașovia, Cincĭ-Biserici și Seghedin se luptă pentru onórea, de a-se înființa la ei acéstă a treia universitate. Un cetățean din Seghedin recomandă în „Szegedi Naplo“ sĕ se facă un memorand, în care sĕ se arate — póte credețĭ dorul nestins al celor din Seghedin după cultură superióră? Nu. Sĕ se arate pericolul pangermanismului, care nu póte fi alt-fel combătut, decât prin înființarea mult amintitei universitățĭ — la Seghedin.

In procesul asasinilor dela Clușiŭ, Friedrich, Szöcs și Szabó, carĭ au omorît pe factorul poștal Bürger, cu gândul de a-l jefui, s'a pronunțat erĭ sentința. Friedrich fù condamnat la mórte, Szabó la 15 anĭ și Szöcs la 8 anĭ de temniță.

Situația financiară a României în cele 11 lunĭ ale anului financiar presentă 199350068 lei la încasărĭ, 177240789 la cheltuielĭ.

Inmormêntarea lui Alex. Lupașcu. Miercurĭ la orele 2 d. a., s'a făcut înmormêntarea mult regretatului Alexandru Lupașcu. Serviciul funebru a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Calistrat, înconjurat de un numeros cler. Cortegiul a pornit dela domiciliul defunctului, din strada Cosma, a parcurs calea Victorei, Bulevardul Academiei, strada Academiei și s'a oprit în fața creditului urban din strada Dómnei. Acĭ d-l Gr. Triandafil, vice-președinte al consiliului de administrație a creditului urban, a ținut o mișcătóre cuvêntare în numele acestei instituțiunĭ, făcênd elogiul defunctului. Apoi cortegiul a pornit pe stradele Colțea, Lipscanĭ, Șelarĭ, Rahoveĭ, 11 Iunie, până la cimitirul Șerban-vodă (Bellu).

Din Bucuresci se telegrafézĕ, că regele a amnestiat pe meseriașii dați în judecată pentru tulburările făcute în fața camerei.

Atac frances contra memoriei lui Rakoczi. Un diar din Budapesta scrie: Inainte de asta cu doi anĭ a venit la Cașovia diplomatul frances, Albert *Lefaivre*, cu scop de a cerceta în arhiva de acolo documente relative la cucerirea turcéscă. Autoritățile l'au primit cu cea mai mare ospitalitate, ba au dat și un banchet în onórea lui. Francesul și-a arătat acum, după doi anĭ recunoscința. Lefaivre publică un studiu detailat într'un numĕr din *„Revue des questions historiques“* sub titlul *„L'insurrection magyare sous François II Rakoczi 1703—1711“*. Articolul atacă vehement pe Rakoczi și contimporanii sĕi maghiarĭ și din fie-care rênd transpiră ura cea mai înverșunată în potriva națiunei maghiare. L. vré sĕ dovedéscă, că pe tim-

pul lui Rakoczi II *naționalitățile* sub *drapelul împărătesc* au apărat causa libertății în potriva Maghiarilor. — Numitul ḑiar speră, că istoricii maghiari vor respinge în mod splendid atacul urît și îl vor „învěța minte“ pe diplomatul de rea credință....

Un discurs avîntat. In adunarea generală a Crucei roșii francese ținută ḑilele acestea, d-l Albert Vandal dela Acad. francesă a ținut un discurs avîntat pe care l'a terminat cu următórele cuvinte: „Pe solul desolațiunei, voi plantați drapelul vostru cu crucea roșie pe fond alb, drapelul cu două colori, cari par a invoca în același timp rěul sacrat, pe care nu-l putem aboli și datoria reparatóre;—colórea sângelui și colórea păcii“.

Ruinele bisericei familiei Corviniane. După cum se vestesce din Békés-Csaba, lucrătorii viilor din Törökzug au dat cu ocasiunea lucrărilor de primăvară de ruinele unei biserici. Istoriograful maghiar Ioan Karácsonyi, pe basa scrutărilor sale, a constatat, că în acest loc a fost încă înainte de invasiunea Turcilor biserica ordinului capuțin. Mai târḑiu însě acéstă biserică a ajuns în proprietatea familiei lui Huniade-Corvin și aici a fost înmormêntată věduva lui Ioan Corvin, adecă Beatrice Frangepan. Auḑind de acéstă descoperire directorul museului național din Budapesta, Emeric Szalay, a decis, că împrejurul ruinelor va ordona săpături, căci dênsul are speranța, că sub biserică vor da și de cripta familiară a lui Corvin, în care de sigur se vor afla multe anticități prețióse.

Legendă unguréscă. D-l Bartha Miklós petrece de cât-va timp sub un climat mai blând, la Lusin-Piccolo. De-acolo trimite spre publicare la „Ellenzek“ din Clușiŭ o serie de epistole. In epistola X laudă vitejia Ungurilor și spre ilustrare aduce un esemplu dela 1848: Generalul Bem — ḑice d-l B. — cunoscea bine acéstă calitate de rassă. Când i-s'a raportat la cartierul general din Blașiŭ, că în Cetatea-de-Baltă sunt trupe române, Bem a întrebat: „Câți sunt?“ — „Vre-o două mii“, rěspunse adjutantul. — „Atunci se încalece din husarii cu chipiul roșu un căprar și patru husari, sě plece imediat la Cetatea-de-Baltă și se alunge dușmanul“. Și este de remarcat, că pentru acéstă aventură nu numai, că s'a găsit căprar și husari, dér s'a găsit și o armată română gata de fugă“. — Colosal!...

Camera francesă a deputaților aleși la 1898 își termină esistența sa legală la 1 Iunie. Noua cameră, care va eși din alegerile dela 27 Aprilie și 11 Maiŭ, va fi considerată constituită numai dela acéstă dată. Ea va inaugura a opta legislatură dela întrarea în vigóre a legilor constituționale dela 1875. Agitația electorală din Francia a luat proporții enorme. Mai bine de 2000 de candidați aspiră la scaune în cameră.

Jidovii și turburările din Rusia. In nóptea de 17 spre 18 Aprilie, poliția ruséscă a făcut în Varșovia perchisiție la o mulțime de Jidovi fruntași. Cu acéstă ocasiune au fost arestați advocatul Ettinger, doctorița Huzarska, apoi studenții Kipmann, Kramstik, Tennenbauer, Likiernik, Goldfeder, Kraushaar și Kirschroth, acești doi din urmă fii de advocați. Tinerii arestați jucau un rol important în mișcarea sionistă. S'a dovedit, că sub masca sionismului întrețineau legături cu societățile revoluționare, compuse în mare parte tot din Jidovi.

Brunetière — în Milano. Celebrul conferențiar și director al revistei „*Revue des deux Mondes*“, Ferd. Brunetière, a ținut ḑilele trecute o conferență în Milano. „L' Ill. It.“ scriind despre el ḑice: „El nu declamă, ci vorbesce; nu gesticuléză, ci subliniéză vorbele, și mai mult cugetarea cu o inflexiune înțeléptă a vocei. Vorbesce repede. El e credincios, dér crede a găsi în August Comte demonstrațiuni în favórea credinței religióse! E om mic. Când se presentă publicului adunat, nimeni n'ar fi creḑut, că acest domn modest, cu capul înclinat spre pept, ar fi celebrul literat, care cu scrierea sa despre bancruta sciinței a pus pe foc lumea cugetării. Însě, când îl auḑirăm vorbind cu frase alese, cu o ordine admirabilă în concatenația ideilor, ne cuprinse un farmec subtil, care ținù până la ultima silabă. Și acestia sunt trandafiri de primăvară!“

Cununie. D-șóra Ana *Maier* și d-l Alesandru I. *Palagesiu* notar comunal anunță serbarea cununiei lor pe ḑiua de 5 Maiŭ st. n. a. c. la óra 4 d. a. în biserica română din Vingard.

Rusificare. Din *Varșovia* se anunță, că guvernul rusesc a dat un ucaz prin care ordonă tuturor reuniunilor și societăților din Polonia rusescă. se pórtă în viitor procesele verbale și ori-ce acte în scris numai în limba rusescă.

Krüger se reîntórce în Africa? O telegramă din Amsterdam spune, că președintele Krüger se va reîntórce pe la finele lui Maiŭ în Africa-de-Sud. Scirea așteptă confirmare.

Regularea Begei. In ḑiua de 22 Aprilie s'a presentat o deputațiune monstră la ministrul-președinte, ministrul de finance și cel al agriculturei. Deputațiunea era compusă din 28 mari proprietari din Bănat, cari au cerut miniștrilor esecutarea urgentă a regulării Begei pe cheltuiala statului. Deputațiunea a primit asigurări, că li-se va împlini cererea.

Anarchist espulsat din România. Consiliul de miniștri român a hotărit espulsarea italianului Iudi Angelo, dovedit a avé legături cu anarchiștii din străinătate.

Concursul ḑiarului „Figaro“. Diarul „Figaro“ din Paris publică 6 premii în valóre de 115.000 franci pentru aceia, cari vor predice resultatul alegerilor înainte de scrutin. Premiul al 5-lea (3000 fr.) se va acorda aceluia, care înainte de 27 Aprilie va indica representațiunea completă din cel puțin 20 departamente. Premiul al 6-lea (100.000) se va acorda aceluia, care înainte de 27 Aprilie va ghici numele aleșilor definitivi din cele 86 departamente, adecă composițiunea totală a camerei.

Opera în Bucuresci. Cetim în „Rom. Musicală“. După cererea D-lui Al. Onofri, impresarul Operei italiene, Direcțiunea generală a Teatrelor i-a resiliat contractul pentru intreprinderea operei. De și acest contract era încheiat pe termen de cinci ani, impresariul își reserva dreptul de a'l resilia dupe primul an. Motivul acestei resilieri e că stagiunea operei n'a fost favorabilă. Se ḑice că D-l Sihleanu, Directorul general al Teatrelor, ar fi hotărît să ia asupră'și, pentru stagiunea viitóre, întreprinderea Operei, revenind la sistem mixt al Operei române cu primele elemente italiene.

Compositorul Massenet a obținut la Viena un fórte mare succes cu oratoriul *Maria Magdalena*, ce s'o executat pentru prima óră acolo, în sala Concertelor filarmonice. La sfîrșitul fie-cărei părți măestrue fù aclamat cu entusiasm de către publicul numeros și ales, ce umplea sala. Orchestra și corurile Operei au fost admirabile, ér printre principalii interpreți figurau D-rele Kurz și Walker, D-nii Naval și Demuth. Cu acéstă ocasiune și din incidentul representării operii „*Manon*“ pentru a suta óră pe scena Operei din Viena, împěratul a conferit măestrului medalia Artelor și Sciințelor, care nu s'a acordat pân'acum decât lui Verdi, lui Brahms și lui Mascagni, ér administrațiunea Operei i-a oferit o baghetă de șef de orchestră lucrată fórte artistic și de mare valóre. Atât medalia, cât și bagheta au fost înmânate măestrului în ḑiua de 11/24 Martie, înainte de a începe execuțiunea oratoriului *Maria-Magdalena*.

Corul din Iași. Câte-va ḑiare din Bucuresci și din Iași au publicat o notiță, prin care se spunea că Mitropolitul Moldovei și-ar fi exprimat, dorința ca D-l Musicescu să excludă din corul ceremonial din Iași pe tóte sopranele și altistele,(femei), înlocuindu-le cu băeți de școlă. Suntem în posițiune — scrie „Rom. Musicală“ — de-a afirma, cu siguranță, că Mitropolitul n'a vorbit nimic în acéstă privință, nici n'a făcut chiar vr'o alusiune.

La America. Cu ocasiunea recrutărilor din acest an, în comitatul Arva s'a constatat, că în trei cercuri apróape jumětate dintre feciori sunt duși în America, ér într'un cerc $^2/_3$ părți.

Un anarchist — deputat. „L'Ill. Italiana“ relevéză cu multă indignațiune, că Milano, orașul lui Manzoni (cel care a scris celebrul roman „I promesi sposi“.— Red.) a ales de curênd un iliterat ca deputat. Orașul Milano, — ḑice L'Ill. It.“ — la porțile căruia fù asasinat regele Umberto, trimite în cameră pe un amic al lui Bresci!...

Rěsboiul din Africa-de-Sud.

Dr. *Leyds*, într'un interview cu un ḑiarist strěin, a ḑis, că Englesii au vorbit întâiŭ despre un tratat de pace, ér Burii au sciut fórte bine, că inimicul prețuesce o pace posibilă. Burii au urmat pe Englesi în calea pacifică, dér nu i-au precedat.

In aceste condițiuni, nu se póte afirma, că pacea este în principiu decisă, fiind-că șefii buri consultă comandos-urile lor. Decă propunerile englese ar fi fost acceptabile, șefii buri ar fi semnat numai decât pacea, după-ce ar fi cerut avisul delegaților în misiune în Europa. Deóre-ce însě propunerile n'au fost acceptabile, Burii au recurs la mijlocul referendului. Mai întâiŭ, cu modul acesta, se câștigă timp, căci rěsboiul este mai înverșunat decât ori-când. Cheltuelile Engliterei vor fi aceleași, ér comandos-urile vor profita de acest timp pentru a-se odihni și întări.

Pe urmă, când rěspunsul dat va fi negativ, dat de adunarea tuturor combatanților, Europa va vedé, că Burii sunt departe de-a fi demoralisați și gata de-a părăsi lupta. Atunci, cu o energie neîmblânḑită, vor relua armele și generalii ca Botha, Dewett, Delarey, ajutați de admirabilii lor soldați, vor minuna din nou lumea.

Étă ce cred, pentru viitor. Cetățenii, cari de doi ani și jumětate luptă pentru independența lor, sciu ce au de făcut; ei nu vor depune armele până când nu vor obține garanții îndestulătóre.

Negocierile au loc, nu pe basa unei supuneri, cum pretind Englesii, ci pe basa unui tratat de pace. Supunerea presupune, că una din părți este suverană și cealaltă supusă. Intr'un tratat de pace cele două părți tratéză cu drepturi egale, pe terenul statului esistent.

Doctorul Leyds a declarat, terminând, că președintele Krüger a primit dela generalii buri rapórte secrete fórte recente și cât se póte de optimiste.

In sfîrșit, ceea-ce dovedesce, că președintele Krüger este tot președintele recunoscut al republicei sud-africane este, că rapórtele generalilor buri, semnate de ei, sunt adresate „d-lui Krüger, președinte al Republicei sud-africane“, și nu numai pur și simplu d-lui Paul Krüger.

Literatură.

Publicațiunile Academiei Române. A apărut acum în publicațiunile Academiei Române și se află de vênḑare la următórele librării: Socec et Comp., Bucuresci, Otto Harassowitz, Leipzig, Gerold et Comp., Viena (Stefansplatz): Dr. *At. M. Marienescu:* Luteranismul, Calvinismul și întroducerea limbii române în bisericile din Ardeal. Prețul 30 bani.

A apărut „***Almanachul***“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8⁰ cu 144 pagini. *Prețul 4 coróne.* Se află de vênḑare la Tipografia *A. Mureșianu* cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

ULTIME SCIRI.

Fiume, 24 Aprilie. Vaporul „Buda“ ciocnindu-se cu vaporul olandes „Ariadne“ la 40 kilom. depărtare de Malaga, s'a scufundat. Personalul și pasagerii au scăpat.

Bruxella, 24 Aprilie. Agenția transvaaliană semnaléză, că îndatăce Schalk-Burger va trimite lui Krüger documentele privitóre la negocierile de pace, ele vor fi date publicității.

Paris, 24 Aprilie. Poliția de siguranță, conform instrucțiunilor primite dela poliția din Petersburg, e pe urmele mai multor refugiați ruși, implicați într'un vast complot nihilist. — Au fost arestați 15 studenți ruși, la cari s'au găsit scrisori provenind dela studenții din Rusia și în cari se spuneau motivele asasinării lui Sipiagin. Rusia cere Franciei estradarea studenților arestați.

Diverse.

Speluncile Berlinului. Locuitorii de pe șoseaua Lichenbergului de lângă Berlin erau jefuiți ḑiua și nóptea de fel de fel de lucruri mai bunicele ce aveau, fără sě pótă da de urma hoților — cu tóte pêndirile și cercetările lor. La urma urmei, ne mai avênd ce face s'au plâns poliției. Acésta se puse sě dea de rost îndrăsnețelor hoții ce se săvêrșiau. Intr'o ḑi mai mulți trecětori observă pe un maidan din șoséua Francfurtului câți-va tineri, ce părea că se jócă. In realitate ei combinau o năsdrăvenie de joc óre-care spre a atrage lumea și pe urmă sě o pungășéscă. Trecătorii însciințară poliția, care se înființă numai de cât la fața locului. In momentul acela însě, indiviḑii dispărură afundându-se în pământ.

Unde se ascunseră ei? Se făcură fórte minuțióse cercetări și în urmă se descoperi ușa unei spelunce, care da din fața islasului drept în fundul pământului. Cu mare greutate câți-va agenți se scoborîră într'o séră în speluncă. Se vede, că hoții fuseseră prevestiți, de vreme ce nici unul dintre ei nu fù găsit acolo.

In fundul, unde se adăpostiau pungașii ce credeți că s'a găsit: numeróse sticle de vin, rămășițe de felurite mezeluri — astfel că după tóte probabilitățile, pungașii nu trăiau rěu de loc. Agenții poliției au stat mult de pază în jurul speluncei. Deodată-ți-séra, étă că sosesce un individ. E oprit sě stea. Omul nu voesce. Se încinge o mică încăerare între el și agenți. Individul, dus la poliție mărturisesce, că face parte din bandă și că tótă isprava o comite din causa teribilei · sěrăcii în care se află. Peste nópte arestatul își tăia gâtul cu un briciŭ pe care-l avea în buzunar. Cercetarea pentru-a-se da de urma misteriósei bande, continuă.

Câți măestri de dans sunt în Europa? Un statistician a calculat nu de mult, câți măestri de dans sunt în fie-care țéră. El spune, că în Francia sunt 253 (în Paris 86), Anglia 128, Italia 83, Germania 327, Austro-Ungaria 313, Rusia 203 România 22, Grecia 191, Muntenegru 5, Elveția 21, Belgia 17 Olanda 80, Suedia 25, Norvegia 10. Spania 48, Portugalia 12, Danemarca 14, Turcia 10, Serbia 7, Bulgaria 11. In lumea întrégă sunt 3280 măestri de dans. In America sunt 720, Asia 233, Africa 421, Australia 311, Europa 1583.

Proprietar: ***Dr Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ scolare.

Recompensele şi pedepsele în şcóla poporală, studiu pedagogic de *d. Dariu*, cu un adaus, 64 pag. format mare. preţul 60 banĭ, sĕ póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, precum şi dela autor şi n di librariĭ.

Cântul în şcóla poporală de *Iuliu Pop*, învĕţător în Năsĕud. Teoriă, praxă şi cântărĭ. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catechetic pentru primii anĭ şcolasticĭ, ca îndreptar pentru catecheţĭ, învĕţătorĭ şi părinţĭ, prelucrat de *Basiliu Raţiu*, profesor la seminariul din Blaşiu. Preţul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbei române, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

„Invĕţătură creştinéscă“ séu *Catechismul mare* pentru tinerimea greco-cat *Ediţiunea III.* (1898). Cu binecuvêntarea episcopului de odinióră al Gherlei, Ioan Alexi. Noua ediţiune a apărut cu îmbunĕtăţirĭ şi e tipărită cu ortografia cu semne. Conţine 284 pag., format 8⁰, e legată solid şi costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

„Carte de cântece pentru tinerimea şcolară adunate şi aranjate de Ioan *Dariu*“. A apărut numai acum şi conţine: hore, marcurĭ şcolastice şi eroice, elegii, imnurĭ, şântece religióse şi alte multe soiurĭ alese din cele mai frumóse şi de cei mai vestiţĭ poeţĭ ai noştri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Legea de pensiune pentru învĕţătorii pop. din Ungaria. Preţul 44 banĭ (+ 5 b. porto.)

Oral general pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător de Georgiu Magyar. Preţul 80 b. (+ 10 b. p.)

Indreptar teoretic şi practic pentru **învĕţământul intuitiv** în folosul elevilor preparandiali, a învĕţătorilor şi a altor ómenĭ de şcólă de V. Gr. *Borgovan* prof. de pedagogie. Ediţiunea III. Preţul 2 cor. 40 banĭ (+ 10 b. p.)

Scriptologia, séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptariu pentru învĕţătorĭ la tractarea Abecedarului de Basiliu *Petri* prof. preparandial pens. Preţul cor. 2. (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru şcólele popor. rom. întocmit pe basa noului plan ministerial de învĕţ. de Ioan *Dariu* cu concursul mai multor bărbaţĭ de şcólă. Partea I. pentru anul I-iu şi al II-lea de şcólă. Preţul 32 banĭ (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru şcólele poporale de F. E. Lurtz. Tradusă de un învĕţător după a 9 ediţie germană. Anul I şi II. de şcólă. Numerii 1 - 10, 10 - 20 şi 20 - 100. Preţul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei şi elemente del geografia generală pentru şcólele poporale de Dr. Nicolau Pop, corector, profesor şi asesor consistorial, revĕdută şi îndreptată mai ales cu privire la datele statistice de Nicolau Piţa profesor la gim. rom. gr. or. din Braşov. Ediţiunea a şeptea (cu charta Ungariei) Preţul 50 b. plus 10 b porto.

„Clipe de repaus“ de *Sorcovă*. Un volum elegant, care póte ocupa loc pe masa orĭ-cărui salon. Preţul 2 coróne (Pentru România 2 Lei 50 banĭ) porto extra. Credem a fi de prisos a maĭ recomanda în special acéstă nouĕ apariţie literară. In acest volum găsim un limbagiŭ frumos românesc şi niste povestirĭ scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai puĭ jos, până nu ai cetit'o tótă. Se póte procura la Tipografia A. Mureşianu pe lângă trimiterea preţului indicat plus 20 banĭ porto.

„Curnetul Roşu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de *Moşul*. O broşură de 104 paginĭ, format octav mic. Broşura oferă o lectură uşoră şi distractivă. — „Moşul“ e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foiţa diarului nostru. Ppreţul cu posta 60 banĭ.

„Bucătărésa naţională“ care de bucate a bucătăriei române, francese, germane şi ungare. Felul bucatelor sunt înşirate tote în ordine alfabetice după numele lor. Limbagiul e uşor. Costă numai cor. 1·60 (plus 40 banĭ porto).

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blaşiŭ. Cartea are 31 cóle de tipar (500 paginĭ) şi este fructul ostenelelor unor labor oşĭ studenţĭ în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvêntul „Salba“ ne reamintesce societatea literară cu acelaşĭ nume a teologilor din seminarul desfiinţat „S-ta Barbara“ din Viena. căreĭ societăţĭ îi mulţumim publicarea Fabiolei şi a uneĭ părţĭ din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducĕtorii ne ofer o lectură edificătóre în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Preţul unui esemplar legat elegant în pânză este 4 coróne (+ 30 b porto) Un esemplar broşat 3 coróne (+ 30 b. porto).

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticică de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Ediţ. IV. corectată.* Gherla. Preţul unui es. în păreţi tarĭ coloraţĭ 70 banĭ. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 44 banĭ (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Feciore Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 40 banĭ (+ 5 b. porto).

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţ. 3 cor. pl. 20 b.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul I, III şi IV cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sĕrbatorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor (pl. 10 b. porto)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vol. I. de *Em Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul cor. 3 (+ 20 b por.)

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertaţiunĭ pentru diferite case de mórte, de Ioan Papiu Preţ. 3 cor. pl. 30 b.

Cuvêntărĭ bisericescĭ pre serbătorile de peste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. pl. 30 b. porto.

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu* Conţin vre-o 400 pag. Preţul 3 coróne (+ 20 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 90
Renta de coróne ung. 4%	97 80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	210.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163 40
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.35
Losurĭ din 1860.	153.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 01
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	691.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	675.—
Napoleondorĭ	19 06
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	240.20
Paris vista	95 32½
Rente de coróne austr. 4%	99.55
Note italiene	93.30

Cursul pieţei Braşov.

Din 25 Aprilie n. 1902.

	Cump.	Vênd.
Bancnota rom.	18.98	19.02
Argint român.	18.40	18.44
Napoleond'orĭ.	19.—	19.10
Galbenĭ	11.30	11.40
Ruble Rusescĭ	126.—	127.—
Mărcĭ germane	58.50	—.—
Lire turcescĭ	10.72	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	101.—

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.